

Viru-Nigula valla muusikakooli

KLAVERI ÜLDÖPPE ÕPPEKAVA

1. ÜLDOSA

1.1. Õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Viru-Nigula valla muusikakoolis kui muusikaalase hariduse omandamist võimaldavas huvikoolis.

1.2. Õppekava koosneb üldosast (õppetöö ja õppestruktuuri kirjeldus), õppeainete loendist ja õppekavaga seotud ainekavadest, kus on kirjas õppeprotsessi eesmärgid ja sisu, nõuded õppeetappide kaupa ja kooli lõpetamisel.

2. ÕPPETÖÖ

2.1. Õppe- ja kasvatustöö Viru-Nigula valla muusikakoolis peab aitama kujuneda isiksusel, kes

- mõtleb loovalt;
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- oskab töötada ja on valmis koostööks;
- mõistab teadmiste, oskuste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida;
- aktiivse koosmusitseerimise kaudu arendab oma loominguilisi võimeid, fantaasiat;
- suudab ja oskab väärtustada ning ära tunda oma emotsionaalset potentsiaali eluga toimetulekuks.

2.2. Õppekorralduse ja õppesisu valikul arvestatakse iga õpilase individuaalseid iseärasusi, vanust ja võimekust. Viru-Nigula valla muusikakool lähtub põhimõttest: pole midagi ebavõrdsemat kui ebavõrdsete võimetega õpilastele võrdne lähenemine.

Viru-Nigula valla muusikakooli ülesanne on diferentseeritult suunata õpilasi oma tegevust jälgima, õppimist kavandama ja kujundama isikupärast väljendusstiili.

2.3. Iga põhiaineõpetaja koostab õpilase individuaalse plaani õpilase võimetest lähtudes ja arvestades tasemenõudeid.

2.4. Õpetajate põhiülesandeks on luua õpilasele tervikpilt muusikakoolis erinevates tundides õpitust. Õpetaja kujundab õpilast tema võimetest lähtuvalt, suunab õpilase temale sobivale õppevormile ning julgustab heade eeldustega õpilasi õppima edasi muusikaharidust andvates asutustes.

2.5. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õpilane õpitavat pidevalt ning õpilase edukus sõltub oskusest õppida. Õpetaja on õppetegevuse kavandaja ja looja ning õpilase motiveerija.

2.6. Õppeprotsessi üheks osaks on hindamine. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, millised on hindamisvahendid ja hindamiskriteeriumid. Viru-Nigula valla muusikakooli õpilaste hindamiseks on välja töötatud hindamise kord.

3. ÕPPESTRUKTUUR

3.1. Viru-Nigula valla muusikakoolis on järgmised õppeastmed:

3.1.1. eelkool (1-2 õppeaastat) – lapsi suunatakse mängult õppimisele, selgitab välja lapse eeldused ja suunab õppima sobivat pilli.

3.1.2. põhikooli noorem aste (I-IV klass)

3.1.3. põhikooli vanem aste (V-VII klass)

3.1.4. lisa-aastad ehk täiendõpe - vajadusel ja soovil õpilastele, kes on edukalt läbinud põhikooli.

3.1.5. vabaõpe – võimaldatakse kooli võimalusel, õppimine toimub vaba õppekava alusel, õppeaeg vastavalt õppuri soovile.

3.2. Põhikoolis toimub:

- õpilase loomevõimete kavakindel arendamine,
- loominguprotsessi seaduspärasuste ja etappide tundmaõppimine,
- muusikateoste interpretatsioonivõimalustega tutvumine,
- tehniliste oskuste arendamine,
- professionaalse muusikahariduse omandamiseks ettevalmistamine õpilase eeldustest lähtudes,
- muusikaliselt haritud ja kultuurse inimese kasvatamine.

3.3. Põhikooli õppeastmetes on kaks õppesuunda, kus õppurid jagunevad vastavalt oma võimetele ja huvidele:

3.3.1. Süvaõpe – on mõeldud õppuritele, kes omavad motivatsiooni ja annet muusika õppimiseks laiendatud õppekava alusel, toimub süvendatud muusikaõpe.

3.3.2. Üldõpe – õppur saavutab muusikaalased teadmised ja oskused lähtudes tema võimetest ja huvist, toimub lihtsustatud muusikaõpe.

3.4. Õppekorralduse paindlikkus Viru-Nigula valla muusikakoolis võimaldab õpilasi suunata ka õppimisperioodil süvaõppest üldõppesse ja vastupidi, olenevalt õpilase arengust ja nn „avanemisest“.

3.5. Noorema ja vanema astme lõpetamisel sooritatakse teadmiste ja oskuste kontroll:

Noorema astme (IV klass) lõpetamiseks ja üleminekuks vanemasse astmesse (V klass) sooritatakse üleminekuksam põhipillis/peaaines ja solfedžos (solfedžo kirjalik ja suuline tasemetöö).

3.5.1. Vanema astme (VII klassi) ehk põhikooli lõpetamisel sooritatakse lõpueksam põhipillis/peaaines ja solfedžos.

3.6. Viru-Nigula valla muusikakoolis antakse õpilasele noorema astme lõputunnistus IV klassi lõpetamisel ja põhikooli lõputunnistus VII klassi lõpetamisel.

KLAVERI ÜLDÕPPE TUNNIJAOTUSPLAAN

Õppeained	Põhikool							Lisa-aastad	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II
Põhipill - klaver (individuaaltund)	2	2	2	2	2	2	2	1-2	1-2
Solfedžo (grupitund)	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Muusikalugu (grupitund)				1	1	1	1		
Koosmusitseerimine (ansambel)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5 -1	1	1

Numbrid tabelis näitavad nädalatundide arvu. Ühe ainetunni kestus on 45 minutit, poole tunni kestus 20 minutit.

Tumedamalt märgitud tundide arv on kohustuslik õppekava täitmiseks, ülejäänud tunnid õppuri

PÕHIKOOI:

arendamiseks kooli võimalusel ja õpilase soovil. **Põhipill** – muusikainstrumendi õppimine individuaaltunnis

Solfedžo ja **muusikaloo** tundide õpilaste arvuline koosseis on optimaalselt viis või kuus õpilast, miinimum kaks õpilast. Kui gruppi jääb üks õpilane, liidetakse see õpilane üldjuhul sobiva grupi juurde (liitklass), v.a eksamiklassid.

Koosmusitseerimise tunnis tegeletakse ansambelis mänguga, õpilaste arvuline suurus ja koosseis ei ole määratud (õpetaja ja õpilane, õpilased, õpetaja ja õpilased - vastavalt kooli võimalustele).

LISA-AASTAD:

Põhikooli lõpetamisel võib õppur avaldada soovi jätkata muusikaõpinguid individuaalse õppekava alusel, mille koostab õpetaja koostöös õpetajaga.

KLAVERI ÜLDÖPPE AINEKAVA

Üldine eesmärk

Klaveriõpetus jaguneb: noorem aste (I-IV kl), vanem aste (V-VII kl) ning vajadusel (või ka soovi korral) täiendõpe individuaalse õppekava alusel.

2.- 7. klassi õppurid esinevad hindelistel esinemistel kolm korda õppeaastas, 1. klassi õpilane k korra õppeaastas – kevadel. 4. ja 7. klass lõpetatakse eksamiga põhipillis ja solfedžos, hindeline esinemine on I poolaastal.

Repertuaari valib pedagoog arvestades õpilase individuaalseid võimeid ja arengut.

Motiveeritud selgitus õpilase poolt saavutatule ja tema puudustele sisaldab palju olulisemat informatsiooni kui hinne. Igale õpilasele lähenetakse individuaalselt, arvestades tema võimeid ja oskusi.

Klaveriõpingute vältel tuleb õpilasel läbida polüfooniline ja tehniline materjal, suurvormid ja palad, lisaks noodilugemine, ansamblid ja klaverisaated. Alates II klassist õpitakse õppeaasta jooksul vähemalt 1 polüfooniline toes, suurvorm ja vastavalt õpilase võimetele erineva karakteriga palu ja etüüde.

NOOREM ASTE

I klass

Õppeaasta eesmärgid:

Pilli tutvustus (klaviatuur, oktav, valged ja mustad klahvid), õige istumine, pingevaba kehahoid, käte hoid klaviatuuril.

Nootide vältused (ühe- ja kahelöögilised) ja rütmid (rütmide koputamine, plaksutamine, laulmine erinevate silpidega nii ühe kui kahe käega ja keerulisemaid rütme ka jalgadega).

Mõisted: štrihhid (portato, legato, staccato), fraseerimine ja dünaamika.

Noodinimetused, nootide asukohad noodijoonestikul ja klaviatuuril. Esialgu mängitakse palu viiulivõtmes, hiljem ka bassivõtmes.

Taktimõõdu mõiste.

Esimesed palad valitakse ühe ja teise käega eraldi, hiljem valida repertuaar kahe käe jaoks.

Pausid heliteoses.

Arendatakse õpilase koordineerimisvõimet. Pannakse alus mõtestatud harjutamisele, millele rajaneb virtuosne tehnika. Tähtis on improvisatsioonioskuse arendamine, mis äratav iseseisvust ja iseseisvat mõtlemist. Arendatakse kõlalist kujutlust (õpetaja mängib ette, kuulatakse helikandjatelt, muusika seotakse liikumisega, sõnalised arutlused, joonistused, võrdlused, teeme ise teksti) jne. Palades kasutada julgelt suuremaid intervale (hüppeid), mis teevad õpilase palju julgemaks.

I õppeaasta jooksul on soovitatav õppida võimalikult mitmekülgset repertuaari vastavalt õpilase arengutasemele.

Kohustuslikud hindelised esinemised:

II poolaastal veebruaris esitatakse 2 erineva karakteriga palaga;

II poolaasta lõpetamisel esitatakse 2 erineva karakteriga pala.

II klass

Õppeaasta eesmärgid:

Korratakse I õppeaastal õpitut. Jätkatakse noodilugemis harjutustega, kõla, tehnika ja mänguvõtete arendamisega. Enesekuulamise oskuse arendamine. Oluline on iseseisva õppimise tähtsustamine. Suurem tähtsus pulsitunnetusele (metronoomi kasutamine). Tempo karakteri ja noodipildi järgi, tempo terminid.

Tutvustatakse pedaalide kasutamise võimalusi, lihtsamate pedaalivõtete kasutamine.

Koordinatsioonivõime edasiarendamine - mitmesugused harjutused kahele käele, rütmiharjutused koputades nii aeglaselt kui kiiresti.

Kohustuslikud hindelised esinemised:

I poolaastal esitatakse 1 pala;

II poolaastal veebruaris esitatakse 1 pala;

II poolaasta lõpetamisel, kevadel, esitatakse 2 pala (üks võib olla ansambel)

III klass

Õppeaasta eesmärgid:

Enesekuulamise oskuse arendamine. Õpilane oskab iseseisvalt õppida ja seada eesmärgi. Oluline on säilitada musitseerimisrõõm.

Jätkatakse tööd kõla, erinevate štrihhide ja tehnikaga, õpilane peab teadma harjutuste sihti.

Rohkem iseseisvat tööd.

Heliredelite ja kolmkõlade käikudes kasutatakse kätteõpitud stereotüüpe.

Palade vormi analüüs.

Keerulisemad pedaalivõtted (poolelöögilised noodid, veerandlöögilised noodid jne).

Stiilid, palade terviklikkus, heli ja noodipildi kuulmissfääri toomise oskus.

Alustatakse polüfooniliste palade mängimisega (menuetid, gavotid, aariad, inventsioonid, fugetad, kaanonid jne). Teoste ajalugu, suhtumine teosesse, stiili. Dünaamiline plaan, fraseerimine (peensuseni viimistletud).

Kohustuslikud hindelised esinemised:

I poolaastal esitatakse 1 pala;

II poolaastal veebruaris esitatakse 1 pala;

II poolaasta lõpetamisel, kevadel, esitatakse 2 pala (üks võib olla ansambel)

IV klass

Õppeaasta eesmärgid:

Jätkatakse tööd kõla, tehnika ja erinevate štrihhidega, enesekuulamise oskusega. Võimalusel peale duuri ja molla helistikega palade tutvuda ka teiste laadilis-tonaalsete külgedega ja ebasümmeetriaga (näiteks B. Bartoki Mikrokosmos).

Palade vormianalüüs, etüüdidel harmooniline analüüs.

Õpilase üleminekuksamiseks ettevalmistamine nii psühholoogilises kui füüsilises mõttes. Eksamikava peaks õpilasel olema varakult peas, et ta sooritaks eksami kindlalt, teaks täpset kõlalist pilti, oleks huvitav dünaamiline teostus, erinevate karakteritega ja tehniliselt korrektne ning iseenesestmõistetav.

Kohustuslikud hindelised esinemised:

I poolaasta hindelisel esinemisel esitatakse 1 pala;

noorema astme lõpetamisel üleminekuksamil esitatakse 3 pala (üks võib olla ansambel)

Tasemenäitajad õppeaasta lõpetamisel:

N.Rakov - Jalutuskäik (ansamblipala)

W.A.Mozart - Andantiino Es

E.Grieg – Valss

Oskused noorema astme lõpetamisel:

- teab noote, voodivältusi ja taktimõõtu, oskab noodikirja lugeda ja seda klaveril mängida;
- oskab kasutada klaverimänguvõtteid, õpitud štrihhe ja tehnikaid ning kasutada pedaali;
- on arenenud enesekuulamis oskus ja koordinatsioonivõime;
- oskab harjutada mõtestatult;
- suudab analüüsida lihtsamaid muusikapalu nii vormiliselt kui harmooniliselt; □ oskab esitada muusikateost korrektselt ja vajaliku emotsionaalsusega.

VANEM ASTE

V klass

Õppeaasta eesmärgid:

Jätkatakse tööd kõla, tehnika ja erinevate štrihhidega. Pööratakse tähelepanu iseseisvale tööle ja arendatakse vastupidavust teoste esitamisel.

Teoste sisuline analüüs. Õige fraseerimine, terviku tunnetus, esituse ilmekus.

Kohustuslikud esinemised:

I poolaasta esinemisel esitatakse 1 pala;

II poolaastal veebruaris esitatakse 1 pala;

II poolaasta lõpetamisel, kevadel, esitatakse 2 pala (üks võib olla ansambel)

VI klass

Õppeaasta eesmärgid:

Jätkatakse tööd kõla, tehnikaga, esituse väljendusoskusega, palade viimistlusega. Teoste sisuline analüüs, õige fraseerimine, terviku tunnetus, esituse ilmekus.

Jätkatakse isiksuse arendamist muusika kaudu. Peaks olema välja arenenud interpreteerimise võime, palade kujundamistahe ning kogu liigutuste ja oskuste kompleks.

Kohustuslikud hindelised esinemised:

I poolaasta esinemisel esitatakse 1 pala;

II poolaastal veebruaris esitatakse 1 pala;

II poolaasta lõpetamisel, kevadel, esitatakse 2 pala (üks võib olla ansambel)

VII klass

Õppeaasta eesmärgid:

Õpilase kui kujunenud isiksuse ettevalmistamine kooli lõpueksamiks. Õpilase teadmiste ja oskuste rakendamine. Palade viimistlemine.

Kohustuslikud esinemised:

I poolaasta esinemisel esitatakse 1 pala;

lõpueksamil esitatakse 3 pala (üks võib olla ansambel)

Eksami tasemenäitajad:

E.Grieg - Halling A-duur

A.Nikolajev - Tarantella

W.A.Mozart - Menuett sümfooniast Es-duur (ansambel)

Oskused vanema astme lõpetamisel:

- oskab lihtsamaid palu noodist mängida;
- teab ja oskab õpitud tehnikaid rakendada, kasutada dünaamikat ja pedaali;
- oskab iseseisvalt õppida, muusikapalu analüüsida, fraseerida ning ilmekalt mängida.

Õppetöö plaani koostamisel lähtub õpetaja ainekava nõuetest, kuid võib sellesse teha aastate lõikes ka suuremaid ja väiksemaid korrekture vastavalt õpilase arengule. Lisa-aastad (VII ja IX õppeaasta)

Kui õpilane soovib peale muusikakooli lõpetamist ennast klaveriõpingutes veel edasi arendada, siis võib ta jätkata õpinguid 8. ja 9. õppeaastal individuaalse programmi alusel, mille koostab õpetaja koostöös õpilasega.

SOLFEDŽO ÜLDÖPPE AINEKAVA

Viru-Nigula valla muusikakoolis õpetatakse solfedžot süvaõppe ja üldõppe ainekavade alusel. Kahel esimesel õppeaastal õpivad kõik õppurid sama ainekava alusel (süvaõppe ainekava). Alates kolmandast õppeaastast toimub jagunemine.

Üldine eesmärk

Õpetuse eesmärgiks on arendada õpilastes sisemist kuulmist, intonatsiooni täpsust, lauluoskust, muusikalist kirjaoskust, analüüsivõimet.

Aine õpetamise käigus arendatakse järgmisi oskusi:

I Laulmine

1. Laulmiseks vajalikud algteadmised: hingamine, fraseerimine, intonatsiooni puhtus, väljendusrikkus.
2. Astmetaju arendamine.
3. Heliredelite laulmine: tervikuna, erinevates taktimõõtudes, rütmiseeritult, kaanonina.
4. Solfedžeerimine. Harjutuste laulmine sõnadega ja noodinimedega (tähtnimetused). Harjutuste transponeerimine. Tundmatu harjutuse laulmine. Taktiviipamise skeemid.
5. Mitmehäälsuse arendamine.

II Rütm

Rütmis liikumine. Rütmsilpide omandamine. Rütmiharjutused ühele ja kahele käele.

Rütmi koputamine koos taktiviipamisega. Ostinato rütmid laulusaatega.

Rütmikaanon. Lihtsamad rütmipartituurid.

III Suuline analüüs

Rütmianalüüs. Meloodiaanalüüs. Vormianalüüs. Laadi ja/või helistiku analüüs.

Intervallide analüüs. Akordide analüüs. Dünaamika analüüs.

IV Diktaat

Meloodiline diktaat. Rütmidiktaat. Mäludiktaat.

V Itaaliakeelsed oskussõnad

Tempode nimetused. Tempomuutused. Dünaamika. Heliteose iseloomu väljendavad sõnad.

Läbivõetud teemade süvendamine ja kinnistamine jätkub igal järgmisel õppeaastal kuni lõpuklassini.

NOOREM ASTE

I klass

PÕHIEESMÄRK: Rütmiõpetus. Laaditaju arendamine. Duur ja moll.

ÕPPESISU:

1) Meetrum ja rütm

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon. Kordusmärk.

Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 = C. Taktiviipamise skeemid. Noodivältused ja pausid:

tervenoot

tervepaus

poolnoot

poolpaus

veerandnoot

veerandpaus

kaheksandiknoot

kaheksandikpaus

kuueteistkümnendiknoot

kuueteistkümnendikpaus

Rütmid: "ta", "ti-ti"; "tiri-tiri"; "ti-tiri"; "tiri-ti"

Eeltakt

2) Noodikirja algteadmised

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri.

Pauside kirjutamine. Viuli ja bassivöti. Nootide tähtnimed.

3) Helistikud

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju arendamine.

Helistikud. Duurid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Tervetoon ja pooltoon. Paralleelhelistikud.

Toonika. I astme (toonika) kolmõla. Juhteli.

Märgid: diees, bemoll ja bekaar.

Eakohased 1- ja 2-häälsed laulud, harjutused, kaanonid. Improvisatsioon. Meloodia ja rütmi arendusvõtted (kordamine, sekvents, varieerimine).

4) Diktaat

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti.

5) Tempo ja dünaamika mõiste

6) Muusikaline vorm

II klass

PÕHIEESMÄRK: Mollid kolm kuju - loomulik, harmooniline, meloodiline. Tutvumine intervallidega.

ÕPPESISU:

1) Rütm ja taktimõõt

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid "tai-ri"; "ta-i-ti"

2) Helistikud

Kahe märgiga duurid ja mollid.

Mollid 3 kuju: loomulik, harmooniline, meloodiline.

Heliredeli ehitus. Tervetoon ja pooltoon. Püsivad ja püsimatud ehk ebapüsivad astmed. Püsimatute astmete lahendamine püsivatesse astmetesse. Lahendamise mõiste.

Tutvumine põhiastmete (I, IV, V) kolmkõladega.

3) Intervallid

Tutvumine intervallidega.

Töö järgmiste intervallidega: p 1, p 8, p 5, p 4, s 3, v 3, s 2, v 2.

4) Diktaat

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat duuris ja mollis kuni 4 takti.

Rütmidiktaat kuni 4 takti.

III klass

PÕHIEESMÄRK: lihtintervallid ja akordiõpetuse algus.

ÕPPESISU:

1) Teooria

Rütm ja taktimõõt: varemõpitu kordamine ja kinnistamine.

Helistikud: minoori kolm kuju; helistikud kolme märgini;

Intervallid: v 6, s 6, v 7, s 7; intervallide suurus toonides; ehitamine antud noodist üles ja alla.

Akordid: toonika kolmkõla pöörded.

2) Kuulamine

Õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja harmooniliselt; duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise mulli heliredelid.

3) Diktaat

Suuline ja kirjalik meloodiline diktaat, neli takti; rütmidiktaat kuni neli takti.

4) Laulmine

Duuri ja mulli kolmkõla pööretega; duuri ja loomuliku, harmoonilise ning meloodilise mulli heliredel.

IV klass

PÕHIEESMÄRK: akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

ÕPPESISU:

1) Teooria

Taktimõõt 3/8.

Helistikud: nelja märgiga mažoorid ja minoorid.

Intervallid, duuri ja mulli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine.

Põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.

2) Kuulamine

Duuri ja mulli (kolm kuju) heliredelid; duuri ja mulli kolmkõlad.

3) Diktaat

Suuline ja kirjalik meloodiline diktaat (neli takti); rütmidiktaat (kuni neli takti).

4) Laulmine

Duuri ja molli kolmkõlad pööretega, duur helireedel ja molli kolm kuju (loomulik, harmooniline ja meloodiline)

Tasemetöö

Kirjalik osa:

1. Diktaat 4 takti (2/4 või 3/4 taktimõõdus) kuni kahe märgiga helistikes.
2. Rütmidiktaat 4 takti (2/4 või 3/4 taktimõõdus).
3. Intervallide ja akordide kuulamine. Valikus on lihtintervallid ning duur- ja mollkolmkõlad.
4. Intervallide määramine etteantud meloodia põhjal.
5. Heliredeli ehitamine (duur, loomulik või harmooniline moll), toonika kolmkõla ehitamine ja pööramine, põhikolmkõlade ehitamine.

Suuline osa:

1. Duuri või molli heliredeli, toonika kolmkõla pööretega ja/või põhikolmkõlade laulmine kuni kahe märgiga helistikes.
2. Varemõpitud harjutuse laulmine duuris.
3. Rütmiharjutuse koputamine (4 takti, 2/4 või 3/4 taktimõõdus).

VANEM ASTE

V klass

PÕHIEESMÄRK: dominantseptakord lahendusega.

ÕPPESISU:

1) Teooria

Rütm, taktimõõt: triool; 6/8 taktimõõt;

Helistikud: kuni viie märgiga duurid ja mollid;

Intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla; v 7 lahendustega duuris (s 3) ja mollis (v 3); s 7 lahendusega p 8;

Akordid: D7 põhikujus duuris ja mollis; toonika kolmkõla pöörete ehitamine (duuris ja mollis); subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis;

2) Kuulamine

D7 lahendusega; v 7, s 7 lahendustega; kolmkõla ja pöörded duuris ja mollis.

3) Diktaat

2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis.

4) Laulmine

Heliredelite ning jõukohaste harjutuste laulmine.

VI klass

PÕHIEESMÄRK: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

ÕPPESISU:

1) Teooria

Rütm ja taktimõõt: taktimõõt 6/8; triool; süngoop.

Helistikud: 6 märgiga helistikud.

Intervallid.

Akordid: kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).

2) Kuulamine

D7 lahendusega duuris ja mollis; duuri ja molli põhikolmkõlad ja nende pöörded; intervallid.

3) Diktaat

2/4 ja 3/4 taktimõõdus 8 takti.

4) Laulmine

D7 lahendusega duuris ja mollis; intervallid, jõukohased harjutused.

VII klass

PÕHIEESMÄRK: akordid VII astmelt

ÕPPESISU:

1) Teooria

Rütm ja taktimõõt: sünkoop; vahelduv taktimõõt.

Helistikud: 7 märgiga duurid ja mollid.

Intervallid.

2) Diktaat

2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti; 4/4 taktimõõdus 4 takti.

3) Laulmine

Rakendatakse kõike teoreetiliselt õpitut.

4) Nooditeksti analüüs õpitud helistikes.

Lõpueksam

Kirjalik osa:

1. Diktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus kuni kahe märgiga helistikes (4-8 takti).

2. Rütmidiktaat meloodia põhjal (4 takti).

3. Intervallide määramine etteantud meloodia põhjal.

4. Helistiku määramine etteantud võtmemärkide põhjal, samas helistikus põhikolmkõlade ehitamine ja pööramine.

5. Intervallide ja akordide kuulamine. Valikus on lihtintervallid ning duur-ja mollkolmkõlad pööretega.

Suuline osa:

1. Duuri või mulli heliredeli, põhikolmkõlade ning dominantseptakordi laulmine kuni nelja märgiga helistikes.

2. Rütmiharjutuse koputamine (4 takti, 2/4, 3/4 või 4/4 taktimõõdus).

3. Tundmatu harjutuse laulmine noodist või varem õpitud harjutuse laulmine.

MUUSIKALOO AINEKAVA

Õppesisu

Muusikalugu õpitakse Viru-Nigula valla muusikakoolis IV-VII klassini. Neljal õppeaastal antakse ülevaade muusika arengust muinasajast meie sajandini. Igast ajastust valitakse välja tuntumad heliloojad, kelle teosed on ajaproovile vastu pidanud. Õpitakse üldteadmisi muusika ülesehitusest, sümfooniaorkestris kasutatavatest pillidest, tähtsamatest vokaal- ja instrumentaalmuusika vormidest ning hääleliikidest. Õppematerjali jaotamine õppeaastate kaupa on paindlik ja võib veidi muutuda (sõltudes reaalsest õppetundide arvust ning õpilaste osavõtust tundides). Põhiline eesmärk on õpetada lapsi kuulama klassikalist muusikat ning julgustada külastama süvamuusika kontserte.

IV õppeaasta

Mis on muusika? Muusika väljendusvahendid.

Kes loovad muusikat? Näiteid heliloojatest.

Kes esitavad muusikat? Näiteid interpreetidest.

Instrumentaalmuusika. Sümfooniaorkester. Sümfooniaorkestri pillid.

Dirigent. Tuntumaid dirigente. Partituur.

Orel ja klaver.

Vokaalmuusika. Hääleliigid (mees- ja naishääled). Kooriliigid. Tuntumaid koorijuhte. Teatrimuusika.

Ooper. Operett. Ballett. Muusikal. Muusika sõnalavastusele.

V õppeaasta

Muinasaja muusika. Vana-Kreeka muusika.

Keskaeg. Gregooriuse laul. Varajane mitmehäälsus. Organum. Motett. Rüüttilaul.

Renessanss. Madrigal. Orlandus Lassus, Giovanni Pierluigi da Palestrina. Vanaaegsed pillid.

Barokk. Kontsertstiil. Ooperi sünd. Sonaat. Süit. Soolokontsert. Concerto grosso. G.Fr. Händel, J.S.Bach.

Klassitsism. W.A.Mozart, J.Haydn, L.van Beethoven. Sümfoonia- ja sonaadižanri ning instrumentaalkontserdi väljakujunemise aeg.

VI õppeaasta

Romantism. Omavahel läbipõimunud kunstiliigid - muusika, kirjandus ja maalikunst. Nende kunstiliikide tuntumad esindajad.

Heliloojad F.Schubertist J.Brahmsini. Ooperiheliloojad G.Verdi ja R.Wagner.

Vene muusika. Rahvalaulust M.Glinkani. N.Rimski-Korsakov, M.Mussorgski, P.I.Tšaikovski, S.Prokofjev.

VII õppeaasta

Eesti rahvamuusikast. Rahvapillid. Rahvatantsud. Laulupidude traditsioon. Kuulsamad dirigendid ja koorijuhid.

Eesti heliloojad läbi aegade. Esimesed asjaarmastajad-heliloojad. Esimesed kutselised heliloojad (Miina Härmast Arvo Pärđini). Kaasaegseid heliloojaid (H.Tulve, E.-S.Tüür, P.Uusberg jt.)

Läti, Leedu, Soome, Rootsi ja Norra rahvamuusikast. A.Kalninš. M.Ciurlionis. J.Sibelius. H.Alfven. E.Grieg.

KLAVERI KOOSMUSITSEERIMISE AINEKAVA

Üldine eesmärk

Koosmusitseerimine ehk ansamblimäng on pilliõpetuse väljund klaveriõpilastele alates esimesest klassist. Arvestades Viru-Nigula valla muusikakooli võimalusi, mängivad õppurid omavahel või õpetaja õppuriga.

Ansamblitundides saab kasutada kõike pillitundides õpitut, kusjuures arengu eelduseks on eelduseks on jõukohane repertuaar. Repertuaari raskusaste sõltub iga õpilase võimekusest ja juba omandatud oskustest. Ansamblitund aitab komplekselt õppida paremini noodilugemisoskust, aitab kaasa täpsele rütmitunnetusele, mängu tehnilise teostuse korrektsusele ja kaasõpilase muusikalise väljenduslikkuse mõistmisele ning teise mängijaga arvestamisele.

Kohustuslik esinemine on iga õppeaasta talvel või kevadel.

Noorem aste (1-IV klass)

Tutvutakse neljal käel klaverimänguga. Esialgul võivad palad olla kergemad ja kohe noodist loetavad, et õpilasel tekiks koosmängu esmased kogemused. Palad on lihtsamate rütmidega ja väheste võtmemärkidega. Aeglane, võimetekohane tempo, mängitakse osade kaupa. Tehakse selgeks kõlaline, rütmiline ja dünaamiline pilt. Pannakse paika sõrmestik. Väga tähtis on kaasmängija tunnetamine. Kui koosmänguks ei ole võtta vastava tasemega õpilast, siis mängib õpilane õpetajaga.

Vanem aste (V-VII klass)

Pööratakse tähelepanu teineteise kuulamisele ja ühtse meeskonnana mängimisele.

Õpitakse mängima keerulisemate rütmidega palasid (kergemad punkteeritud rütmid, erinevad rütmid samal ajal mõlemal mängijal, triool, sünkoop jne). Ansamblimängus peale klaveri võib kasutada ka muid pille.

Teostatakse palade vormianalüüs, helistike analüüs ja pööratakse rohkem tähelepanu dünaamikale, tempole, kõlapildile ja ansamblimängu ilmekusele.